

Stora utmaningar för sjukvården

Våren är i antågande och visst märks skillnaden nu när sommartiden just införts.

Sjukhuset brottas med dålig ekonomi och olika aktiviteter pågår för att sjukhuset skall komma i ekonomisk balans. Sjukhusledningens uppgift är att tillsammans med vår styrelse lägga fram förslag som bidrar till att vi kan sänka våra kostnader. Inom såväl somatisk som psykiatrisk slutenvård har tyvärr beläggningen på våra vårdplatser varit hög vilket är negativt ur många aspekter – inte minst ekonomiskt och arbetsmiljömässigt. Vi har inte lyckats hålla alla vårdplatser öppna, men har trots detta en hög produktion av vård. Glädjande så bibehåller vi relativt bra vår tillgänglighet till såväl besök som behandlingar.

Göran Stiernstedt har på regeringens uppdrag lagt fram ett betänkande – ”Effektiv vård” – där han presenterar idéer för hur vi skall ta oss an framtidens utmaningar inom hälso- och sjukvården. En bärande tanke är att vi likt andra länder måste stärka den nära vården och att inte minst att fler läkare kommer att arbeta utanför sjukhusens väggar. Primärvården skall förstärkas och vara tillgänglig dygnet runt. Remiss till sjukhusens akutmottagningar är ett annat förslag. Han föreslår även riktad primärvård mot äldre multishjuka patienter där landsting och kommuner måste samarbeta bättre för att kunna ge en sammanhållen vård i hemmet. Vi har stora utmaningar framför oss och måste tänka i nya banor.

Ann Stokland, sjukhusdirektör

Fler får vård- och läkemedelsberättelse

Andelen inläggande patienter på Kungälv's sjukhus som får en vård- och läkemedelsberättelse med sig vid utskrivning ökar. I dag får ca 64 procent av patienterna en sådan, att jämföra med för ett år sedan då motsvarande siffra var 36 procent. I dokumentet beskrivs genomförd vård/operation och undersökningsresultat under vårdtiden, samt förändringar av läkemedelsbehandlingen.

Skanska utsedd till byggentreprenör

Skanska utsågs till byggentreprenör i Västfastigheters upphandling inför sjukhusets om- och tillbyggnad. Målet är att byggarbetet ska påbörjas under våren.

Systematiskt arbete för att identifiera riskfylld alkoholkonsumtion

Fler patienter som har en riskfylld konsumtion – och fler som inte dricker alls. Det är ett av de mönster som framträder ur den statistik psykiatriska kliniken tagit fram utifrån sitt arbete med att identifiera riskfylld eller skadlig alkoholkonsumtion.

Att andelen som har en riskfylld eller skadlig alkoholkonsumtion är större bland patienterna inom psykiatrin än i normalbefolkningen är inte överraskande, menar Ulf Berggren, överläkare på kliniken:

– Det är inte ovanligt att man använder alkohol för att bemästra ångest eller depression. Men vad som är oerhört positivt är att så pass många av våra patienter inte dricker alls – ungefär 20 procent, att jämföra med 15 procent i normalbefolkningen.

Varför relativt många valt en nykter

livsstil är oklart, men Ulf Berggren hoppas att kliniken ensträgna arbete ska ha spelat någon roll:

– Kanske har vi nått fram med vårt budskap. Vi råder våra patienter att inte dricka alls eller så lite som möjligt.

Ulf Berggren

AUDIT – ett bra redskap

Statistiken grundar sig på de AUDIT-enkäter som kliniken genomfört. AUDIT är ett frågeformulär som identifierar skadlig eller riskfylld alkoholkonsumtion. Närmare 800 patienter – både inom öppen- och slutenvården – har besvarat enkäten det senaste året. Några har dessutom gjort enkäten vid upprepade tillfällen.

– Jag har använt AUDIT mycket i mitt arbete med patienter ända sedan slutet av 90-talet, säger Ulf Berggren. Jag tycker att det är ett väldigt bra redskap. Patienter som visar sig ha en hög konsumtion följer vi upp med ett annat frågeformulär som tar sikte på orsakerna till att man dricker.

Beredskap för interventioner

Det stora enkätunderlaget har gett kliniken en bra bild av hur alkoholproblematiken ser ut, och man är nu i färd med att se till att det finns beredskap på varje mottagning för att göra kortare interventioner, t.ex. motiverande samtal, med patienter som har en riskfylld eller skadlig konsumtion.

– Det kan vara tillräckligt för någon med riskfylld eller skadlig alkoholkonsumtion ska minska den, säger Ulf. Har man däremot ett beroende behöver man som regel specialiserad vård.

Konst ger offentliga miljöer identitet

Älven, staden, naturen och havet är de tema som kommer att prägla den konstnärliga gestaltningen av sjukhusets nya lokaler. Arbetet med att handla upp konsten har precis börjat.

När offentliga lokaler och miljöer byggs avsätts som regel en procent av byggkostnaderna till bild- eller formkonstnärlig gestaltning. För Kungälvssjukhus innebär detta att ca 10 miljoner kronor finns tillgängliga för konstnärlig gestaltning av bl.a. den nya vårdbyggnaden och utomhusmiljön. Pengarna kommer att användas till fast konst som blir till en del av inredningen eller miljön, samt till lös konst – dvs. flyttbara föremål som t.ex. målningar eller skulpturer.

Richard Sangwill är chef på Västfastigheters konstenhet; den enhet som köper in och förvaltar regionens konst. Han konstaterar att den konst regionen köper in måste uppfylla vissa kriterier:

– I regionens lokaler ska konsten vända sig till den stora allmänheten och den ska passa in i den verksamhet som bedrivs. Konsten ska vara reflekterande. Den ska inte vara banal, men inte heller väcka anstöt. Det här ingår i förutsättningarna när konstnärerna får uppdragen. Jag tycker inte att det påverkar konsten negativt.

Yttervärlden ska speglas in i sjukhusmiljön

Vad gäller Kungälvssjukhus nya vårdbyggnad har spaden inte satts i jorden ännu, men redan under hösten inledde konstenheten en diskussion med sjukhuset och arkitekterna för att orientera sig om projektets syfte och vad man vill med konsten. Därefter bildades en arbetsgrupp, som också kommer att utgöra en jurygrupp när konstnärer ska väljas ut senare i år.

Bild: SWECO/AART ARCHITECTS

Runt sjukhuset planeras ett promenadsråk där den konstnärliga gestaltningen ska skapa kontemplativa rum och en variation av upplevelser.

också leda tankarna till det friska och skapa identitet för dem som vistas och arbetar i lokalerna varje dag.

Arbetsgruppens diskussioner har resulterat i fyra uppdrag – konstnärlig gestaltning av vårdrummen, utemiljön, kulvertar

Exempel på byggnadsintegrerad konst är t.ex. Lotta Söders mosaiker på intensivvårdsavdelningens patientrum.

samt insynsskydd och kontrastmarkeringar i glas – som nu ligger ute för ansökningar till och med den 10 april.

– Ibland får vi in flera hundra ansökningar. På konstenheten gallrar vi så att det återstår ett 40-tal. Detta presenterar vi för jurygruppen, som bestämmer vilka som går vidare till skissupdrag. Det kan vara mellan två och fyra konstnärer per uppdrag, och det arbetet får konstnärerna betalt för. När skissarbetena är klara fattar juryn beslut om vilka som tilldelas uppdragen.

Arbetsprocess som kräver framförhållning

Hela processen, från det att uppdragen läggs ut för ansökningar till det att konstnärer tilldelas uppdragen, tar uppemot ett halvår. Därefter tillkommer den tid konstnären behöver för att utforma verket. Eftersom en del av den byggnadsintegrerade konsten – t.ex. konst som ska vara en del av väggar eller mönster som ska återkomma i olika byggnadsdelar – kan behöva utformas relativt tidigt under byggprocessen krävs god framförhållning. Den lösa konsten följer däremot en annan arbetsgång:

– Vi handlar in den under resans gång, men vill gärna att så mycket som möjligt ska vara på plats så att vi kan se vad som kommer att passa in var, säger Richard. Även här försöker vi återknytta till de tema som vi tagit fram för den fasta konsten.

En svårighet – men också en utmaning – när man arbetar med upphandling av konst till offentliga miljöer är att man faktiskt inte vet vilken konst det är man kommer att få:

– Det gäller att tänka på vilket uttryck man vill ha när man bestämmer vilken konstnär som ska få uppdraget, konstaterar Richard. Även om man har sett tidigare verk av konstnären så är det inte det man kommer att få, utan det blir ju något helt nytt. Det är oerhört spännande, och konst betyder så mycket mer än man tror. De som arbetar och vistas i lokalerna ska trivas i sin miljö, samtidigt som de ska upptäcka något nytt varje gång de tittar på konsten.

Enprocentsregeln

- Enprocentregeln innebär att ca en procent av budgeten för ett byggprojekt (vid nybyggnation, om- eller tillbyggnad) avsätts till bild- eller formkonstnärlig gestaltning.
- Ursprungligen avsåg regeln statliga byggnationer, men med tiden blev regeln vägledande även för kommuner och landsting.
- Regeln är ingen lag, utan en rekommendation.